

Årsmelding
2016

Innhold

Fyresdal kommune	3
Politisk organisasjonskart 31.12.16	4
Hovudtal rekneskap	5
Finansrapportering	7
Interkommunale samarbeidsprosjekt	8
Administrativt organisasjonskart 31.12.16	8
Personalarbeid i Fyresdal kommune	9
Næring og reiseliv	12
Næringsarbeid/næringsfond	12
Prosjekt Heim=Fyresdal	13
Reiseliv	13
Avdeling for fellestenester	14
Økonomi	14
Sektor for helse og omsorg	15
Økonomi	15
Avdeling for pleie og omsorg og avdeling kjøkken og vaskeri	17
Avdeling helse	18
Sosialtenesta/NAV	20
Sektor for kultur og oppvekst	21
Økonomi	21
Skulen	22
Barnehagen	23
Kultur	24
Sektor for plan og teknikk	26
Prosjekt	26
Økonomi	26
Byggforvaltning og uteareal	27
Reinhald	27
Samferdsel	27
Vassforsyning	28
Reinseanlegg / avløp	28
Brann og feiing	28
Renovasjon	28
Skogbruk	29
Jordbruk	29
Utmark	30

Fyresdal kommune

FYRESDAL – GJER DRAUMEN LEVANDE

**Gjennom handlekraft,
fleksibilitet og
utradisjonelle løysingar,
skal Fyresdal vere ein
framifrå stad å bu og virke.**

Auke folketalet for å trygge
offentlege og private tilbod.

Handlekraft og kreativitet skal
prege næringsarbeidet i
Fyresdal slik at nåverande og
nye bedrifter får lyst og
mot til å satse.

Arealforvaltninga skal ta
omsyn til busetjing, næringsliv
og naturkvalitetar.

Helse og omsorg med
helsefremmande,
førebyggjande arbeid og gode
levkår for alle.

Kultur og oppvekst skal spele
ei nykelrolle i utvikling av
kommunen.

Arbeide for å sikre gode
kommunikasjons- og
samferdselsårer i Vest -
Telemark.

Fyresdal kommune skal vere
blant dei beste i landet på
folkehelse.

Folketalet har minka frå 1 323 til 1 319 innbyggjarar. Trykket på arbeidsplassar og bu-attraksjon må haldast oppe for at vi kan få til ei utvikling der folketalet syner årleg vekst.

Byggesteg 2 ved næringshagen var ferdig og kommuneadministrasjonen, ordførar, NAV, Telemark Lys og kyrkjekontoret flytte inn i nye og flotte lokal omlag 1. oktober. Alt er etter planen og bygget har svara godt til forventningane med romslege fellesareal, kantine, gode møterom og eit godt klimaanlegg.

Mange pleietrengande bur heime så lenge som råd er. Dette er ei god løysing for brukarane og ein kan halde attende på bruk av kostbare institusjonsplassar. Med ein aldrande befolkning vil pleiebehovet tilta og det er da viktig å legge til rette for den digitale kvardagen for at folk kan bu i eigen heim lengst mogeleg. Fyresdal har alt tatt i bruk velferdsteknologi, men her vil det finne stad ei rivande utvikling frametter.

Skule og barnehage har utfordringar med fleire framandspråklege og vedtaksretta tiltak som krev større oppfølging av enkelte barn og elevar. Dette i kombinasjon med vekst i barnevernssaker og auka stønad til sosialhjelp gjev nye utfordringar for kommunen som er vanskeleg å vera budd på.

Næringslivet er som i andre kommunar sett under press. Vi legg ned mykje tid og ressursar for å halde på og skaffe nye arbeidsplassar. Dette viktige arbeidet skal halde fram og spissast ytterlegare mot ønskt vekst i sysselsetting.

Kommunereforma førte ikkje fram til semje mellom nokon Vest-Telemarkkommunar om samanslåing og fylkesmannen gjorde heller ikkje forslag om anna. Konsekvensen var at arbeidet med å få til meir interkommunalt samarbeid blei intensivert.

Kommunestyret gjorde i sitt siste møte for året vedtak om at fleirbrukshall skulle byggast om det gjennom tre år kunne avsetjast 2 mill. kr kvart år til drift av hallen. Arbeider kunne då starte i 2019.

Med unntak av næringsbygg ser ein ikkje for seg andre tunge løft for bygging av kommunale bygg enn vedlikehald og mogleg bustadbygging.

Fyresdal kommune er ein av dei mange småkommunar som kan syne til dei aller beste resultat innan fleire tenesteområde. Likevel må ein frykte den sentraliseringa ein ser konturane av ved at kommunane får nye oppgåver utan at dei blir sett i stand til å løyse dei. Samanslåing av kommunar, fylkeskommunar, nedlegging av lensmannskontor, sentralisering av NAV-kontor, oppbygging av direktorat med fleire tilsette, meir ansvar til kommunane innan beredskap og andre område som t.d. aktivitetsplikt for mottakarar av økonomisk sosialhjelp under 30 år er døme på dette.

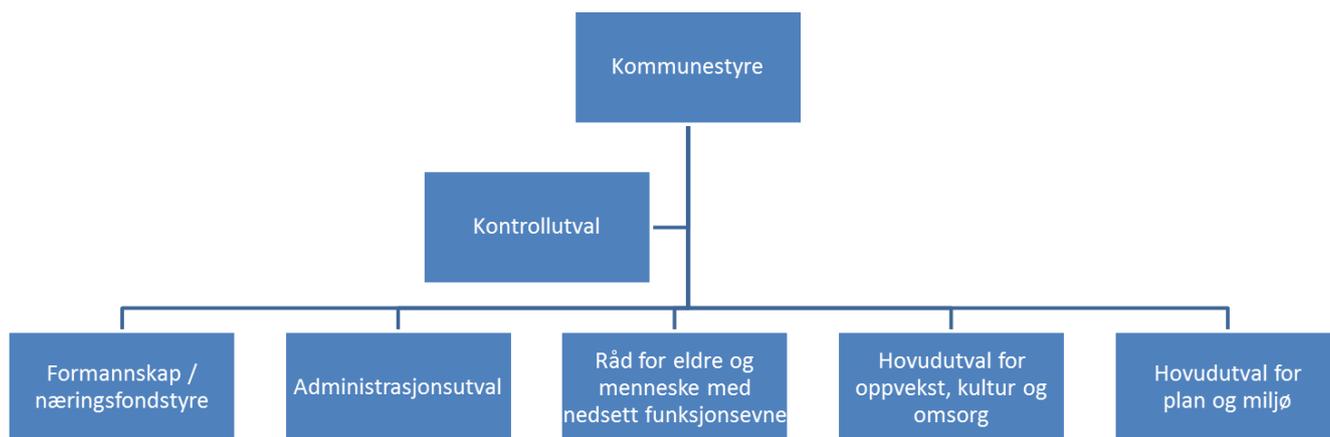
Vår digitale verden har for lengst blitt ein del av kvardagen vår. Både i offentlig og privat sektor vil dette nå gå med "turbo-fart". At vi trudde at breibandsutbygginga bare var eit konkurransefortrinn for distrikta med at folk kunne få og skape sine arbeidsplassar der dei ville bu, blir nå bruka motsett veg. Sterke fagmiljø byggast opp sentralt. Bruk av "intelligente" robotar gir raskare og meir rette svar direkte til brukaren enn svar ein ville fått med å oppsøkje små kontor. Avstandane er likevel som før, men avstanden oss menneske i mellom blir større.

Fyresdal kommune sin draum om å bruke handlekraft, fleksibilitet og utradisjonelle løysingar for å gjere kommunen til ein framifrå stad å bu og virke kjem nå til rette gjennom det vi i dag kallar innovasjon. Frå rådmannen si side er det som tidlegare år lett å gi ros til tilsette, politikarar og innbyggjarar som er den største ressursen for å lykkast.

Fyresdal 28.03.2017

Rådmann

Politisk organisasjonskart 31.12.16

Kommunestyret er sammansett av 17 representantar.
10 frå Arbeiderpartiet, 7 frå Senterpartiet.
10 menn og 7 kvinner.

Utvalssaker i 2016

Utval	2013	2014	2015	2016
Kommunestyret	76	102	105	98
Formannskapet	87	80	76	55
Næringsfondsstyret	17	24	12	-
Administrasjonsutvalet	17	22	21	16
Hovudutvalet for oppvekst, helse og omsorg	-	-	5	51
Hovudutvalet for plan og miljø	-	-	1	58
Klagenemnda	1	3	1	-
Råd for eldre og menneske med nedsett funksjonsevne	17	15	17	27
Valstyret	7	-	8	-
Valnemnda	12	11	29	11
Politisk forhandlingsutval	1(møte)	1	1	
Arbeidsmiljøutvalet	15	15	15	18
Kontrollutvalet	24	28	22	32

Hovudtal rekneskap

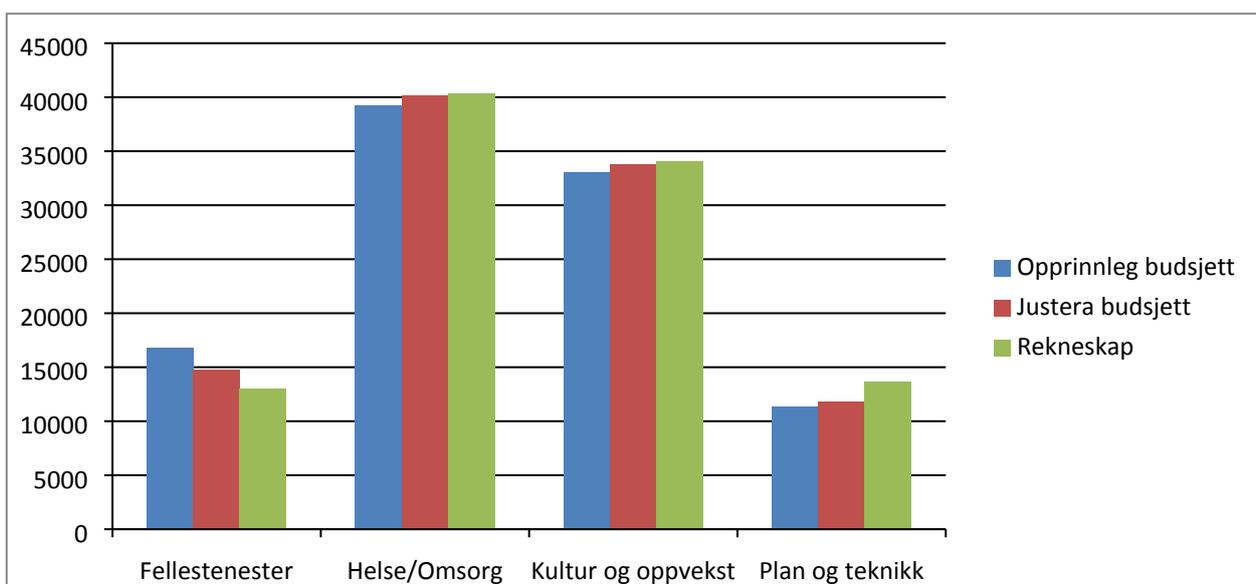
Årets resultat var noko betre enn året før. Til tross for fleire utfordringar på alle sektorar i løpet av året. Det har på landsbasis vore ein sterk skattevekst til kommunane, noko også Fyresdal har nytt godt av i løpet av 2016. Ekstrainntekter og positivt premieavvik har vore med å dekt opp for ekstraordinære utgifter. Netto driftsresultat blei i år noko høgare enn fjoråret og enda på ca 4 % mot 1,4 % i fjor. Vi måtte også i år stryke av budsjetterte fondsavsetningar men i mindre grad enn fjoråret. Styrkingane i år var ca 700.000,-. Totalt sett klarte vi å oppretthalde fondsmidlane, og likviditetsmessig er situasjonen betra i løpet av året.

Nettorammene til kvar sektor har blitt "strammare" etter gjennomføring av ulike nedjusteringssaker. Til tross for fleire utfordringar både innanfor helse og omsorg og kultur og oppvekst er det små avvik i nettorammene på desse sektorane i forhold til justert budsjett gjennom året.

Det er plan og teknikk som har det største overforbruket i forhold til justert budsjett i år. Dette er delvis grunna i manglande budsjettering av 3 månaders husleige i næringshagen etter at administrasjonen flytta og delvis noko overforbruk på ordinære driftsmidlar.

Det har gjennom året vore rapportert i tråd med økonomireglementet og økonomiavdelinga har møte med sektorane ein gong i månaden for å gå gjennom den økonomiske situasjonen og gjera nødvendige justeringar av rammene.

Ansvar	Opprinneleg budsjett				Justera budsjett				Regnskap			
	Løn	Driftsutg.	Inntekt	Netto	Løn	Driftsutg.	Inntekt	Netto	Løn	Driftsutg.	Inntekt	Netto
Fellestjenester	11067	8865	3197	16735	9027	9120	3422	14725	7272	10423	4745	12950
Helse/Omsorg	40855	11923	13572	39206	44170	17737	21781	40126	46464	18059	24198	40325
Kultur og oppvekst	30867	5967	3781	33053	33595	7651	7523	33723	34263	8172	8400	34035
Plan og teknikk	11227	14012	13908	11331	12147	14496	14892	11751	12541	17116	16041	13616
Felles	0	19887	120212	-100325	0	19637	119962	-100325	0	23898	124824	-100926
	94016	60654	154670	0	98939	68641	167580	0	100540	77668	178208	0

Driftsinntektene har auka med
3,4 %.

Driftsutgiftene har auka med
0,7 %.

Lønsutgiftene er reduserte med
1,0 %.

Skatteinntektene har auka med
6,1 %.

Rammeoverføringane har auka med
4,4 %.

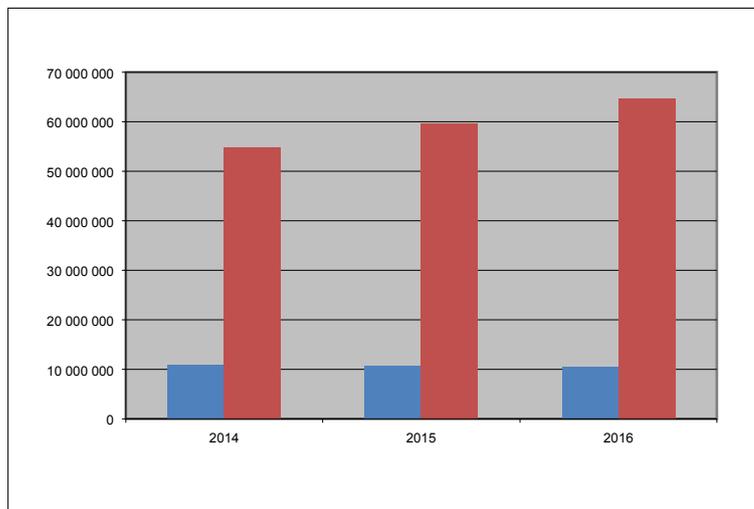
Investeringsrekneskap

Dei største prosjekta på
investeringssida har i år vore:

- Hamaren Aktivitetspark
- Oppgradering Fyresdal vassverk
- Flytting av administrasjonen
- Ferdigstilling barnehage

Oversikt over fond og langsiktig gjeld

	31.12.20 14	31.12.20 15	31.12.20 16
Sum fond	10 891 836	10 686 541	10 415 861
Sum gjeld	54 824 868	59 740 644	64 730 112

Folketalsoversikt

Tekst	2014	2015	2016	Prognose 2030
Folketal pr. 31.12.	1298	1323	1319	1282
Fødde i året	10	8	5	
Døde i året	17	19	9	
Innflytting	65	83	74	
Utflytting	63	47	74	

Utbetalinger etter reglar for tilskot frå Fyresdal kommune

Tilskot	2014	2015	2016
Vøling av eldre heilårsbustader	25 000	100 000	75 000
Private kloakkanlegg	95 807	185 118	125 000
Utskifting av vedomnar	10 000	0	0
Private vassanlegg	16 625	8 547	15 085
Bygging av heilårsbustad	445 000	130 000	0
Private vegar	342 800	352 325	202 450
Lønstilskot sommararbeid	465 400	464 050	240 200

Finansrapportering

Rapportering for midlar rekna til driftsformål

	31.12.2015		30.04.2016		31.08.2016		31.12.2016	
	Mill NOK	%	Mill NOK	%	Mill NOK	%	Mill NOK	%
Innskot hos hovedbank	12,1	100	11,5	100	7,2	100	15,5	100
Innskot i andre bankar	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Samla kortsiktig likviditet	12,1	100 %	11,5	100 %	7,2	100 %	15,5	100%
Avkastning sidan 31.12.2015			0,59		1,09		2,14	
Avkastning benchmark (ST1X)			0,49		0,53		0,85	

Rapportering for lånemidlar

	31.12.2015			30.04.2016			31.08.2016			31.12.2016		
	Mill NOK	%	Løpe-tid	Mill NOK	%	Løpe-tid	Mill NOK	%	Løpe-tid	Mill NOK	%	Løp e-tid
Lån med pt. rente	41,3	69		41,0	69		41,5	70		40,4	62	
Lån med NIBOR basera rente	10,2	17		10,1	17		9,7	16		9,5	15	
Lån med fast rente	8,2	14		8,0	14		8,0	14		14,8	23	
Finansiell leasing												
Samla langsiktig gjeld	59,7	100 %		59,1	100 %		59,2	100 %		64,7	100 %	
Effektiv rentekostnad sidan 31.12.2015				1,65			1,42			2,01		
Avkastning (kostnad) benchmark (ST4X)				0,54			0,53			0,81		
Antall løpande enkeltlån	15 stk			15 stk			16 stk			17 stk		
Største enkeltlån	NOK 25 mill			NOK 25 mill			NOK 24,5 mill			NOK 24 mill		

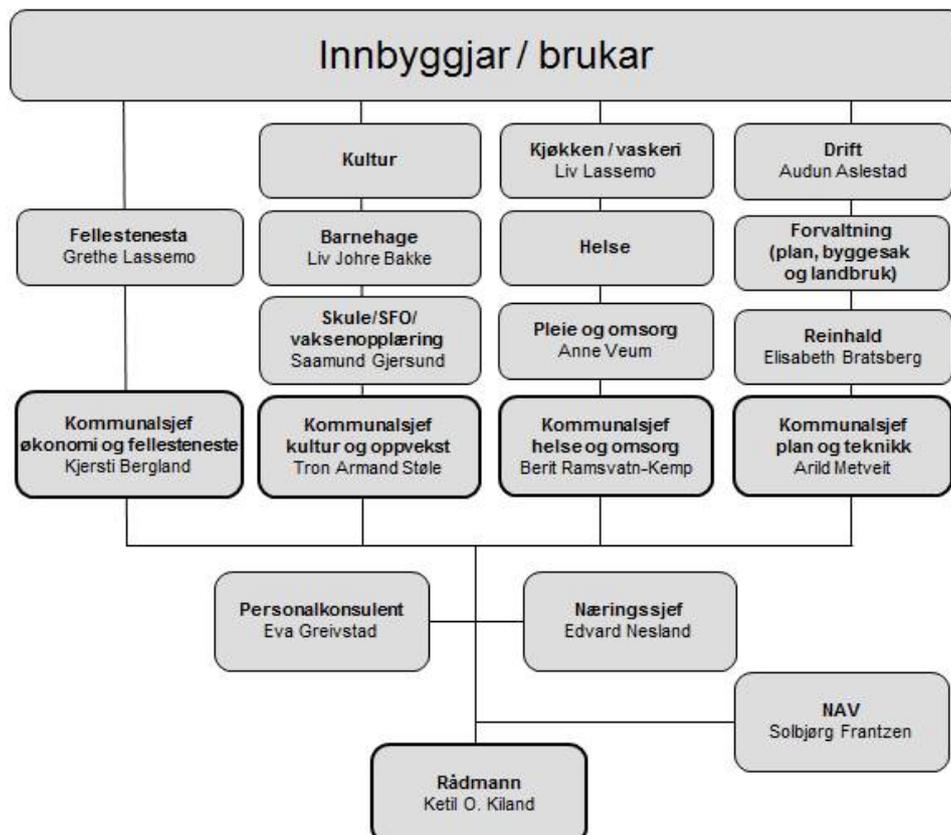
Bruken av rådmannens million fordelar seg slik

I år er det bruka kr 600 000,- frå rådmannens million som i sin heilhet har gått til innreiing i nye kontorlokale i næringshagen.

Interkommunale samarbeidsprosjekt

Samarbeidsprosjekt	Organisasjonsform	Deltakarar	Kommunen sin representant pr. 31.12.2016
Renovest – styret 2015-2019	IKS	Seljord, Vinje, Kviteseid, Tokke, Fyresdal	John Kjell Lien
Renovest – representantskapen 2015-2019			Erik Skjervagen Thor Inge Levang
Barnevernsamarbeidet	Kviteseid er vertskommune	Vest-Telemarkkommunane	
Pedagogisk Psykologisk Teneste, PPT	IKS	Vest-Telemarkkommunane + Fylkeskommunen	
Legevaktsamarbeidet i Arendal – Samarbeidsutvalet for legevakt 2015-2019	Arendal er vertskommune	Nissedal og Fyresdal + kommunar frå Agder	Anne Serine Nærum
Vest-Telemark Brannvesen	IKS	Vest-Telemarkkommunane	Rådmann
Interkommunalt arkiv, IKA Kongsberg – representantskapen i IKA 2015-2019	IKS	Kommunar og fylkeskommunar i Buskerud, Telemark og Vestfold (BTV)	Svein O Slyngstad
Vest-Telemark Tinget 2015-2019		Vest-Telemarkkommunane + Hjartdal	Ordførar, varaordføraren, Kjell Sverre Thoresen, rådmannen
Telemark kommunerevisjon 2015-2016	IKS	Kommunane i Telemark	Nils Vidar Pettersen
Agder og Telemark kontrollutvalssekretariat – representantskapen 2015-2019	IKS	Kommunane i Telemark	Nils Kristian Moe
Krisesenteret i Telemark	Skien er vertskommune	Alle i Telemark, bortsett frå Notodden	

Administrativt organisasjonskart 31.12.16

Personalarbeid i Fyresdal kommune

Inkluderande Arbeidsliv (I.A)

I.A-avtala gjeld for perioden 2014-2018

Hovudpunkta i I.A-handlingsplanen for Fyresdal kommune:

1. Redusere sjukefråværet til under 6%.
2. Auke sysselsettinga av personar med redusert arbeidsevne.
3. Auke avgangsalder.

Måloppnåing.

1. Sjukefråvær i 2016 – 7,09 %.

2. Som tidlegare år ingen nyttilsette med redusert arbeidsevne, men vi er flinke til å legge til rette for tilsette med redusert arbeidsevne.

3. Snittavgangsalder er 65,8

Statistikkar

	2014	2015	2016
Tal årsverk	137	137	134
Tal tilsette	185	180	195
Del kvinner i %	83,5	83,9	81,4
Snittalder	44,6	45,6	46,2
Gjennomsnitt deltid i %			68,6
Avgangsalder	64,2	65,3	65,8

Vi har lyst ut 37 ledige stillingar, inkludert ferievikarar.

1 tilsett har hatt 25 års teneste i kommunen, og 5 har gått av med pensjon. Desse med fylgje blei invitert til ei markering med utdeling av gullklokker/gåvekort på Teisner i november.

Fysisk aktivitet

Ordninga med personaltrim heldt fram, men då ordninga med gåvekort blei teken bort har talet på tilsette som leverte aktivitetskort blitt meir enn halvert, bare 15 tilsette har meir enn 100 treningsøker i 2016. Samla refusjon av treningsavgift er på kr. 15.000,-.

Tilsette kan nytte bassenget gratis onsdag ettermiddag. Her har det vore ein fast gjeng på om lag 5 – 6 personar, vesentleg pensjonistar.

Tilsette har rett til 45 minutt fri pr. veke i arbeidstida til trening.

Det føreligg ikkje oversikt frå dei ymse avdelingane over bruken av denne ordninga, inntrykket er at den bare i liten grad er nytta.

AMU

Det blei halde 6 møte.

Faste saker:

- Status sjukefråvær
- Orientering om HMS-arbeid

Referatsaker som er lagt fram:

- Vernerundar
- Avviksmeldingar / samleskjema
- Arbeidsmiljøkartlegging på avdeling helse

Saker som er behandla:

- Opplæringsplan 2016 – og revidering
- Revidering Personalpolitiske retningslinjer
- Styringsdel internkontroll HMS
- Nedjustering av driftsbudsjett
- Interkommunalt samarbeid
- Nye verneområde og verneombod
- Årsmelding Fyresdal kommune 2015
- Økonomiplan 2017–2020 og årsbudsjett 2017

Verneombod og tillitsvalde

Verneomboda og tillitsvalde har møte med rådmannen og personalkonsulenten ein gong i månaden. I tillegg har dei ulike sektorane jamlege møte med plasstillitsvalde og verneombod.

Nærværsmøte

Det har vore 5 nærværsmøte på NAV i løpet av året, dette er både oppfylgingsmøte, dialog 1- og dialog 2-møte i samband med sjukeoppfølging, totalt 18 saker. Intensjonen er at alle aktørane i oppfylgingsarbeidet saman kjem fram til gode løysingar i kvar enkelt sak. Det har og vore oppfylgingsmøte i tillegg til desse Nav møta.

Tilrettelegging

Fleire tilsette har hatt tilrettelegging i sin arbeidssituasjon i løpet av året. Vi legg til rette så langt det let seg gjere, men er bevisste på at det ikkje skal gå ut over andre tilsette sin arbeidssituasjon. Dei fleste har kome tilbake til eiga stilling etter tilrettelegging, nokre har fått redusert stilling og andre gått over på yting frå NAV.

Seniorpolitikk

Ordninga med ekstra fridagar blei endra i samband med revidering av Personalpolitiske retningslinjer. Tilsette som har fylt 62 år får ikkje lengre 1 veke ekstra fri med løn, men når tilsette fyller 64 får dei 2 veker ekstra fri med løn. Desse "ekstra" fridagane kan takas ut i samanheng eller delast opp slik dei sjølv ynskjer det. Ved 62 år var det teke ut 46 fridagar og ved 64 var talet 20 fridagar.

Opplæring

Kr 350 000,- blei sett av til opplæring. Utifrå prioriterte opplæringsplanar frå sektorane blei det fordela slik.

Sektor	Beløp
Økonomi og fellesteneste	60.000,-
Helse og omsorg	100.000,-
Kultur og oppvekst	130.000,-
Plan og teknikk	140.000,-
Sum	430.000,-

To av dei planlagte opplæringane innan skulen blei ikkje sett i verk, heller ikkje kurs i eigedomsrett. Planen vart revurdert i september og unytta midlar blei fordela til kortare kurs, vesentleg innan pleie og omsorg og barnehage. Sjølv om vi fordela inntil kr. 430.000,- så blei ikkje midlane (kr. 350.000,-) bruka opp.

Lærlingar

Kommunen hadde ein lærling i helsearbeidarfaget og to i barne- og ungdomsarbeidarfaget i 2016.

Bedriftshelseteneste

Samarbeidsavtala med bedriftshelsetenesta SAMT gjeld for perioden 2013-2016.

Bedriftshelsetenesta har ei fri og uavhengig rolle, og er ein del av organisasjonen si kvalitetssikring av HMS-arbeidet.

Alle tilsette er tilmeldt i ordninga.

Betalingsordninga er basert på ein fastpris per tilmeldt og tillegg for oppdrag, time for time.

I fastprisen ligg ein time per tilsett per år der den enkelte kan ta kontakt for hjelp/rådgjeving utan at arbeidsgjevar blir fakturert for dette.

Intensjonen er at handlingsplanen skal stette måla som ligg til grunn i I.A-avtala og sikre at krava som ligg i arbeidsmiljølova blir møtt.

Hovudpunkta i handlingsplanen for 2016:

1. SAMT deltek i arbeidsmiljøutvalet (AMU) etter innkalling. Dei deltek i dialogmøta etter avtale.
2. Målretta helsekontroll der det er krav om dette, eller der dette blir vurdert som hensiktsmessig.
3. Behov for arbeidsmiljøkartleggingar blir vurdert årleg.
4. Rådgjeving i førebygging av/oppfølging ved sjukefråvær.

Oppdrag som er utført i perioden:

- Målretta helsekontroll, nattevakter
- Rapport rundt oppsummering av prosessen etter varslingssak frå 2014
- Arbeidsmiljøkartlegging på avdeling helse
- Kondisjons- og styrketest – 8 brannmenn
- 2 individuelle ergonomiske vurderingar
- Støymåling, kjøkken på POS
- Deltaking i sjukeoppfølgingsaker

Kostnad ved ordninga:

Medlemsavgift	kr 107 030,-
Fakturerbar tid	kr 325 287,-
Sum	kr 432 317,-

Likestilling

Ved tilsettingar blir det, om søkjarane elles stiller likt, prioritert menn i kvinnedominerte yrke og kvinner i mannsdominerte yrke.

Ved lokale lønsforhandlingar prøvar vi også å fremje likestilling og hindre forskjellsbehandling.

Fråvær

Mål

- Sjukefråvær under 6 %
- 60 % av dei som har korte sjukefråvær, 1 – 16 dagar, brukar eigenmelding og ikkje sjukemelding

	2014	2015	2016
Totalt fråvær	5,89 %	6,55 %	7,09 %

Ein kan spesielt nemne eit svært lågt sjukefråvær i reinhald, drift og vedlikehald med bare 1,92 % og Gimle skule med 3,03 %.

Noko høgare ligg pleie- og omsorgssenteret med 9,94 % og barnehagen med 11.39 %.

Fråvær i prosent, kvartalsvis

	2015				2016			
	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv	1. kv	2. kv	3. kv	4. kv
Økonomi og fellesteneste	2,13	3,61	4,15	1,24	1	6,86	*	
Plan og teknikk	3,85	1,35	2,08	1,19	2,2	1,49		
Kultur og oppvekst	7,74	4,74	2,62	7,41	6,52	8,07		
Helse og omsorg	11,71	8,12	11,69	10,22	9,32	12,55		
Totalt i kommunen	8,43	5,7	6,67	7,27	6,76	9,1	7,80	4,83

* ikkje samanliknbare tal då sjukefråværsrapporten er endra

Næring og reiseliv

Mål

- ✓ Sikre og styrke eksisterende arbeidsplassar og legge til rette for etablering av nye.
- ✓ Sikre nåverande nivå på service- og handelsverksemdar, stimulere til vidareutvikling for desse og til etablering av nye.
- ✓ Utvikle Fyresdal som ein attraktiv arrangementsplass, med hovudvekt på bruk av flyplassområdet/Stykkjevika.
- ✓ Arbeide aktivt for utbetring av FV 355 sør for sentrum.

Næringsarbeid/næringsfond

Frå det kommunale næringsfondet er det løyvd midlar til nyetableringar, investeringar, lønstilskot til sommararbeid for skuleungdom, bioøkonomiprojekt og driftstilskot til Fyresdal Næringshage.

Utanfor eigen kommune er det gitt driftstilskot til Vest-Telemarkrådet og Haukelivegen med til saman kr 293 000,-.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tal saker	13	15	16	20	12	11
Sum utbetaling	1 166 277	1 223 750	1 716 000	1 842 400	1 832 000	1 468 047
Gjennomsnitt pr. sak	89 714	81 583	107 250	92 120	152 667	122 337

Etter at det blei innført nye reglar for lønstilskot til sommararbeid for skuleungdom, med endra aldersgrenser, timetal og med ei totalramme på kr. 250 000,-, blei det totalt utbetala kr. 240 200,- fordela på 39 ungdommar, medan det i 2015 blei utbetala kr. 464 050,- fordela på 67 ungdommar.

Dette er eit godt tiltak for både næringsdrivande og ungdommen, men regelendringa har skapt noko misnøye hos enkelte næringsdrivande.

Fyresdal Næringshage har hatt svært god aktivitet, fått fylt opp utleigekontora i næringshagefløya og starta oppfylling av dei nye kontora i den nybygde kommuneadministrasjonsdelen. Samlokalisering av privat næring og kommuneadministrasjon er truleg det fyrste i landet, og kan gi fordelar innan områder der det er mogleg med tettare samarbeid.

Det er framleis stor aktivitet på Fyresdal kurs og leirsted (FKL). Dei nyttar i størst mogleg grad lokalt næringsliv, og dette er godt merkbar. I tillegg til FKL sine arrangement med ofte 50-200 gjester, har det vore fleire arrangement på flyplassen med både modellflyging, motorsport/dragrace, samt motorsykkeltreff i Stykkjevika. I tillegg trakk Skeidet mange besøkande til kommunen. Slike arrangement gir gode ringverknader for næringslivet innan både handel, servering og overnatting.

Det har vore mindre søkbare midlar til disposisjon for næringsutviklingstiltak sidan nær kr 800 000,- har vore øyremerkt til drift av næringshagen og drift av Vest-Telemarkrådet. Det er likevel viktig å sjå på desse løyvingane som viktig for næringsutvikling både i kommunen og regionen.

Fyresdal kommune fekk status som omstillingskommune basert på eit betydeleg tap av arbeidsplassar og forventa tap framover. Dette gjeld nedlegging av IKM Maskinering si avdeling i Fyresdal med 16 tilsette, 5 oppseiingar i offshore-selskap, og den vedtekne nedlegginga av skogleiren til Arendal kretsfengsel, i Kleivgrend, med 19 tilsette.

Dei to fyrste fasane i omstillingsarbeidet er gjennomført eller sett i gang – konsekvensanalyse utført av Telemarkforskning, og strategi- og utviklingsanalyse av Agenda Kaupang. Omstillingsarbeidet vil skje i perioden 2017-2019, med moglegheit for forlenging i tre nye år. Dette arbeidet vil vere avgjerande for å kunne skape vekst i arbeidsplassar, auka buattraktivitet og konsekvens auke i folketalet.

Prosjekt Heim=Fyresdal

Prosjektet Heim=Fyresdal blei 1. desember avslutta, rapport og revidert rekneskap sendt til KMD og fylkeskommunen.

Prosjektet fekk positiv omtale på regjeringa si nettside stedsutvikling.no, fylkeskommunen sine nettsider, og positiv medieomtale i både lokalavis, fylkesaviser og NRK Telemark.

Med grunnlag i statleg støtte (bulystmidlar og småkommunemidlar) på kr 2 450 000 og kr 900 000,- er det gjennomført tiltak med kostnader på totalt kr 6 950 000,- i hovudprosjektet og fem underprosjekt.

Det overskytande er finansiert ved andre tilskot, mellom anna frå bankar og stiftingar, tippemidlar, friluftsmidlar, Miljødirektoratet og Kulturdepartementet, samt noko kommunal finansiering. Prosjektet har vore svært vellukka, med mange synlege resultat.

Effekten på tilbakeflytting og auke i folketalet er det for tidleg å sjå resultat av, men forholdstalet mellom innflytting/utflytting snudde i 2016.

Diverre dreg fødselsunderskotet kraftig i negativ retning.

Reiseliv

Sporten Fyresdal har framleis avtale om å drive turistinformatjonen, med hovudvekt på aktive tenester til turistar i juni, juli og august. Det blir og ytt tenester til turistar gjennom resten av året, men ikkje i same omfang. Ordninga fungerer godt, og er blitt ein modell for andre kommunar.

	2014	2015	2016	Endring	Endring i %
Besøk turistinfo	747	747	902	155	+ 21

Turistinformatjonen melder om litt auka turisme, særleg ved hyttefolk frå grannekommunane, og lengre sesong.

Det er ikkje henta inn statistikk for gjestedøgn frå overnattingsstadene. Det er ikkje plikt for desse verksemdene å føre slik statistikk, og erfaringar frå tidlegare år har vore at tala har vore vanskeleg å få inn, og i tillegg unøyaktige.

Telemark Camping i Hauggrend er ny reiselivsaktør som tilbyr både camping, hytteutleige og leilegheiter i Hauggrend, og satsar i tillegg på tilleggsytingar med servering og fritidsaktivitetar.

Det er gitt tilskot til oppkøying av skiløyper fleire stader i kommunen. Det blir lagt ned eit stort og viktig dugnadsarbeid med dette, og totalt er det nå eit godt tilbod til både fastbuande, hyttefolk og turistar.

Toppturgruppa er nå organisert som Fyresdal Turlag under Aust-Agder Turistforening. I tillegg til vidareføring av dugnadsinnsatsen dei har drive med i mange år for vedlikehald av tursti-nettet, laga dei avtale med kommunen om ei årleg godtgjering for systematisk vedlikehald og bistand til korrektur av kartmateriell og liknande.

Det er laga nye kart for både Fyresdal vest og Fyresdal aust. Den store Vest-Telemarkbrosjyra er erstatta av utbrettbart kart med foto og informasjon, distribuert via informasjonstavlene i kommunane i regionen. Betydeleg billigare, og eit godt alternativ der det meste av informasjon blir henta frå internettsider.

Avdeling for fellestenester

Mål

- ✓ Vidareutvikle elektroniske kommunikasjonskanalar.
- ✓ Utføre god service både eksternt og internt.
- ✓ Oppgradere økonomisystemet.
- ✓ Gjennomføre flytting av tenesta utan negative konsekvensar.
- ✓ Oppdatering av reglement og rutiner.

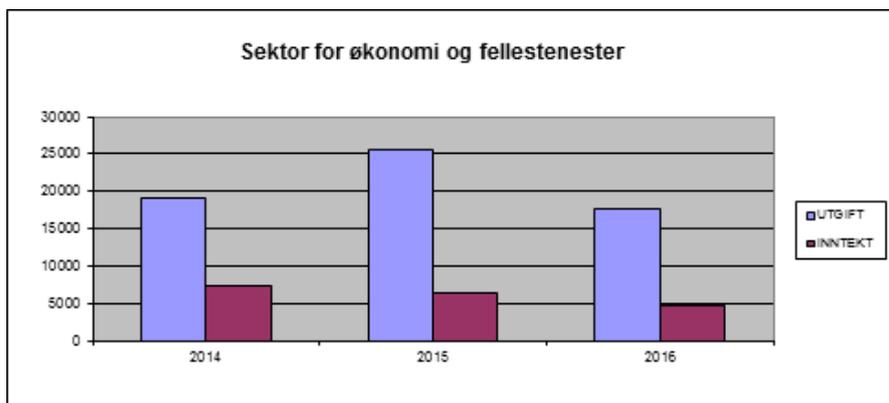
Ny utsjånad på heimesida blei publisert i byrjinga av september. Dette er eit felles prosjekt med alle Vest-Telemarkkommunane.

Facebook har i løpet av året auka frå 1 354 til 1 480 likarar. Dette er ein kanal vi treff mange på med viktig informasjon.

Økonomi

Den ordinære drifta på sektoren er omlag i tråd med justert budsjett. Grunnen til dei store avvika og svingningane frå år til år på denne sektoren er at premieavviket på pensjon blir bokført her.

	2014	2015	2016
UTGIFT	19 106	25 489	17 695
INNTEKT	7 378	6 477	4 745

Dei tilsette yter gode tenester både internt og eksternt. Vi får gode tilbakemeldingar på at vi er gode samarbeidspartnere til dei andre avdelingane.

Økonomisystemet Agresso blei oppgradert til Milestone, små endringar for dei tilsette her. Vi har innført ePhorte5 – oppgradering av sak-arkivsystemet. Innføring av digital forsendelse, KS SvarUT. Dette sikrar ei trygg sending av brev elektronisk. Vi kan heile tida fylgje med om brevet blir motteke og lest. Alle oppgraderingane er gjort i samarbeid med fleire Vest-Telemarkkommunar.

I samband med førebuing og flytting til nye lokale i Fyresdal næringshage har det blitt lagt ned mykje ryddearbeid.

Ryddig og deponering av rettighetsdokumentasjon frå helse og POS.

Vi rydda og sendte ca 23 hyllemeter med arkivmateriale til depotet vårt i interkommunalt arkiv i Kongsberg. Ca 50 hyllemeter med arkivmateriale frå alle sektorane og ca 60 hyllemeter med bilagspermar og rekneskap blei flytt til næringshagen.

Før og etter flytteprosessen makulerte vi store mengder kopiar og bilag som hadde hopa seg opp gjennom mange år på kommunehuset.

I kommunetesten til forbrukarrådet blei Fyresdal kommune nr 2 i Telemark fylke. Fyresdal skora 71,0, fylkesgjennomsnitt var 60 og landsgjennomsnitt 55.

Sektor for helse og omsorg

Mål

- ✓ Vidareføre nåverande nivå på tenestetilbod innanfor den økonomiske ramma.
- ✓ Målretta innsats på førebygging.
- ✓ Sikre born og ungdom si helse.
- ✓ Fortsatt god vidareføring av Samhandlingsreforma.
- ✓ Sikre rett tenestetilbod for brukarar med nedsett funksjonsevne.
- ✓ Vidareutvikle tilbodet til menneske med utfordringar innan psykiatri / rus.
- ✓ Rullering av rusmiddelpolitisk handlingsplan.
- ✓ Revisjon av handlingsplan for psykisk helse/rus.
- ✓ Revisjon av handlingsplan for helse-, sosial- og smitteberedskap.
- ✓ Sikre høg kvalitet på det psykososiale arbeidsmiljøet i sektoren.

Samarbeid og samhandling

Fortsatt god utvikling i forhold til samarbeid på tvers av sektoren.

Medarbeidarane i sektoren generelt hadde ei positiv, løysingsfokusert haldning, var engasjerte og endringskompetente.

Godt tverrsektorielt samarbeid til beste for innbyggerane.
Konstruktivt samarbeid med Telemark Lys.

Pasient- og bruker ombudet i Telemark.

Ombudet leverer eiga årsmelding. Årsmeldinga deira syner at det ikkje var noko melding frå vår kommune.

Økonomi

Rekneskapen syner eit meirforbruk på kr 200 000,-.

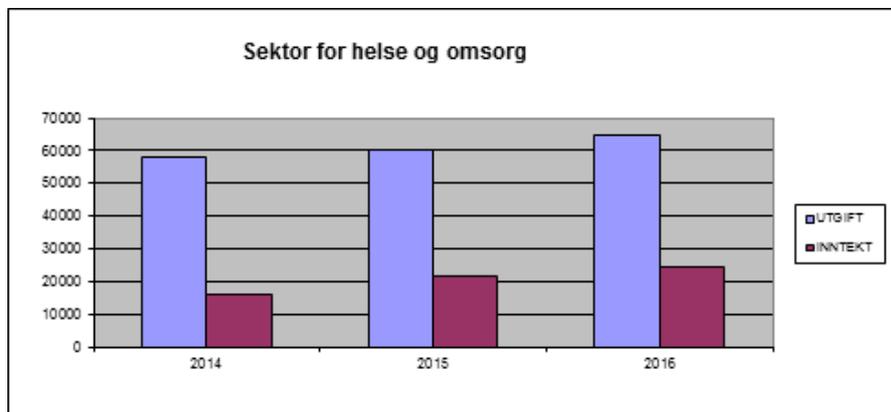
Målretta økonomistyring for å sikre best mogeleg teneste innanfor den økonomiske ramma hadde stort fokus gjennom heile året. Det var ein reduksjon i overforbruket i samanlikning med tidlegare år, men dette var delvis grunna høve som ikkje kunne styrast, men som altså slo positivt ut økonomisk sett.

Høge lønnskostnader til leige av vikar og ekstrahjelp i pleie og omsorg i samband med fråvær, leige av legevikar gjennom heile året og bare delvis refusjon ved langvarig fråvær, var del av bildet.

Auka behov hjå brukarar og vedtak med påfølgande tiltak som ikkje var budsjettert med, var og del av heilskapen. Refusjon for resurskrevjande brukarar som blei betydeleg større enn tidlegare år, reflekterte noko av behovet i sektoren.

Største utfordringa i sektoren i samband med økonomistyring var uforutsigbarheten i behov til ei kvar tid.

	2014	2015	2016
UTGIFT	57 775	60 202	64 523
INNTEKT	15 837	21 418	24 198

Psykososialt kriseteam.

Teamet kan tre i kraft ved brå/uventet død eller krise. Dette er kommunen sitt tilbod om hjelp i akuttfasen.

Varsling om ei hending.

Revisjon av manual og av beskriving av ansvarsområde er gjennomført.

Teamet utvida med fleire medlemmer for å sikre ei robust, tiltaksdyktig gruppe.

Pleie- og omsorgsleiar blei ny leiar for teamet.

Måloppnåing

Vidareføre nåverande nivå på tenestetilbod innanfor den økonomiske ramma.

Meirforbruket redusert men framleis ikkje i samsvar med budsjett.

Høge lønskostnader, delvis grunna auk i innsats i samband med enkeltvedtak.

Auk i refusjon i samband med ressurskrevjande brukarar.

Målretta innsats på førebygging

Tenesta:

Tverrfagleg og målretta samarbeid i tiltaksteam.

Betring i samhandlinga mellom pleie og omsorg og psykiatritenesta.

Organisasjon:

Noko sjukefråvær blant tilsette i avdeling helse blei meldt å vere arbeidsrelatert. Inga slik grunngeving ved sjukefråvær i resten av sektoren.

I samsvar med vedtak elles i organisasjonen, blei tiltak i samband med Folkehelseprosjekt utsett til 2017.

HMS fast tema på alle avdelingsmøte.

Målretta helsekontroll for nattevakter gjennomført.

Sikre barn og ungdom si helse

Kontinuerleg fokus gjennom året.

Auk i tilbod om motorisk trening for barn i 1. og 2. klasse.

Målretta arbeid i tiltaksteam.

Sjå elles under omsorgsteam og skulehelsetenesta.

Revisjon av handlingsplan for Helse-, sosial- og smitteberedskap

Under arbeid.

Rusmiddelpolitisk handlingsplan

blei klar til politisk behandling.

Fortsatt god vidareføring av Samhandlingsreformen

I samsvar med intensjonen.

Vidareført:

- Demensnettverk.
- Fastlegeforum.
- Nettverk for velferdsteknologi.

Palliasjonsprosjekt: prosjektperioden avslutta. Vidareført i drift som eit spleiselag mellom sjukehuset og kommunen.

KOLS-prosjekt: prosjektet finansiert av STHF og avslutta.

Arbeidsgrupper med fokus på interkommunalt samarbeid:

- Jordmortenester: under arbeid.
- Psykiatri / rus og psykologi teneste: under arbeid.

Øyeblikkeleg Hjelp Døgnplass (ØDH) på Myratunet ikkje nytta. Tenesta i stor grad levert på POS.

Prosjekt gjennomført for å kunne få sikre avtale om ØHD tilbod i kommunen frå 2017.

Ingen overliggarar på sjukehus. Overbelegg på POS delvis konsekvens av dette.

Svært godt samarbeid med samhandlingskoordinator i Vest-Telemark.

Samhandlingskoordinator leverer eiga årsmelding.

Sikre rett tenestetilbod til brukarar med nedsett funksjonsevne

Mål nådd, men ikkje innanfor økonomisk ramme.

Vidareutvikle tilbodet til menneske med utfordringar innan psykiatri / rus.

Prosjekt for utgreiing av interkommunalt samarbeid starta opp. Velfungerande lågterskeltilbod blei nytta av stadig fleire Tenesta prioritert med målretta kompetanseheving.

Tilbodet har framleis potensiale for betring.

Revisjon av handlingsplan for psykisk helse

Nedprioritert grunna oppstart av prosjekt for utgreiing av moglege interkommunalt samarbeid.

Sikre høg kvalitet på det psykososiale arbeidsmiljøet i sektoren

Målet nådd i to av avdelingane.

Kontinuerleg merksemd på utfordringane og på hensiktsmessige tiltak gjennom året.

Kartlegging gjennomført i ei avdeling.

Avdeling for pleie og omsorg og avdeling kjøkken og vaskeri

Konstruktivt samarbeid mellom avdelingene gjennom året.

Tidvis stort belegg på POS med ekstra innleige som konsekvens. Ingen ventelister på institusjon.

Auk i mengd oppgaver i heimetenesta.

Pasientar/ brukarar sitt sjukdomsbilete er meir komplekst. Målretta innsats sikra at innbyggjarar kunne bu i eigen heim så lenge dei ynskte det.

Fokus på samhandling og kommunikasjon med pårørande / verge.

Tverrfagleg ad hoc arbeidsgruppe oppretta.

Intensjon var å sikre vurderingar og samhandling som grunnlag for mest hensiktsmessige tiltak på tvers av pleie og omsorg.

Organisering med mange tilsette i stab til pleie og omsorgsleiar var fortsatt ei utfordring.

Pårørandeskule blei arrangert i samarbeid med nabokommune.

	Senger	Liggedøgn kapasitet	Tal liggedøgn 2015	Belegg % 2015	Tal liggedøgn 2016	Belegg % 2016
Langtidsplassar	16	5 840	7 124	121,99	6 084	104,2
fordelt på						
Utsikten	8	2 920	4 286	146,78	3 067	105
Nordstøg	6	2 920	2 838	97,19	3 017	103,3
Kortids plassar	4	1 469	470	32,19	552	37,8
fordelt på						
Utsikten,		730			385	
avlasting					49	
Nordstøg		730			118	
2016		7 300	7 594	104	7 188	98,5

Aktivitet i pleie og omsorg	2013	2014	2015	2016
Vedtak i tiltaksteam, totalt	46*	254	232	268
Heimehjelp brukarar	45	54	55	69
Tal vedtak på POS, fordelt på tenestetypen (ny 2014)				
- Avlasting		1	1	4
- Korttidsopphald – rehabilitering		21	9	12
- Korttidsopphald – anna		9	12	5
- Korttidsopphald – utredning/ behandling		24	18	8
- Langtidsopphald		18	27	22
- Nattopphald		2	1	0

*Avvik, grunna fråver i ein lengre periode blei tenester levert utan at nye vedtak blei formalisert

Avdeling helse

Eit svært utfordrande år for avdelinga.

Uforutsigbarhet i bemanning i den eine fastlegestillinga. Ledighet frå 4.kvartal i den andre, utan at det lukkast å rekruttere fast tilsett innan utgangen av året.

Arbeidsmiljøkartlegging gjennomført av Bedriftshelsetjenesten SAMT.

Kontinuerleg fokus på gode løysingar og tiltak blei gjort fortløpande.

Avdelinga leverte gode tenester trass i ein svært krevjande arbeidssituasjon for fleire av dei tilsette.

Utfordringane i avdelinga var ikkje løyst ved utgangen av året.

Godt og viktig samarbeid med Fyresdal ambulanse.

Jordmorteneste

Tal konsultasjonar 58. Tal fødselar 6.

Jordmor arbeidde vakt i Seljord tilsvarande 45 % og 20 % i kommunen.

Jordmor arbeidde og noko med kvinnehelse, rapporterte på tiltak, søkte om midlar og organiserte tiltak med ekstern kompetanse for seksualopplysing i ungdomsskulen.

Helsestasjon/skulehelsetenesta

Helseførebyggjande/ helsefremjande arbeid gjennomført for 83 barn under skulepliktig alder + 13 førskulekontrollar.

I dette inngår også flyktinghelsetenesta. Helsesystemer var tilgjengeleg på Gimle skule ein dag i veka etter skuleruta.

Helseopplysing i skule/barnehage, undervisning, rådgjeving og rettleiing individuelt og i grupper.

Helsesystemer deltok i tverrfaglege team internt og med eksterne aktørar og på ulike kurs og møter.

Avvik gjeve etter tilsyn v/Fylkesmannen i 2015 blei lukka innan fristen i 2016.

Psykisk helseteneste

Totalt 808 kontaktar; konsultasjonar / møte / heimebesøk. I tillegg kjem kontakt på sms.

Fokus på førebygging ved lågterskel-tilbod på Meinstad.

Deltok på pilgrimsvandring til Røldal. Psykiatri/rus var prioritert område for kompetanseheving.

Fengselshelsetenesta

Totalt 777 kontaktar, ein betydeleg auk.

Behovet og problemstillingane til dei innsette var aukande og meir komplisert grunna bruk av lenkesoning for dei med mindre alvorlege lovbrøt.

Omsorgsteam

Tverrfagleg gruppe med fokus på barn og ungdom i alder 0-18 år. Målet er å fremme god folkehelse og skape eit godt og trygt oppvekstmiljø.

Skule, barnehage, psykiatri, helsestasjon, barnevern og NAV er representert i teamet. Grunna reduksjon i meldte saker, hadde teamet færre møte enn planlagt.

Etter økonomisk bistand frå Folkehelseteamet blei det arrangert eit foredrag for elevar/føresette med temaet "Er det tabu å være allminneleg?" av Mattias Øhra.

Barnevernsamarbeidet i Vest-Telemark (BVS)

BVS leverer eiga årsmelding.

	Meldingar	Under søkingar	Tiltak	Ikkje avslutta 31/12
2014	15	15	11	3
2015	10	10	8	8
2016	5	5	15	1

BVS er kommunen sin spisskompetanse og viktige ressurs inn mot særleg kompliserte problemstillingar. Tenesta som blei gjeven var målretta og av høg kvalitet.

Legetenesta

Fastlege med spisskompetanse som sparte mange pasientar for reise til spesialisthelsetenesta, som hadde flest pasientar på fastlegeliste og langt det høgste talet pasientkontaktar over svært mange år, blei pensjonist i september.

Turnuskandidat i bare 2 månadar.

Mykje tid nytta til opplæring av legevikarar i kortare avtaler gjennom heile året.

Reduksjon i avtalte konsultasjonar og monaleg auk i pasientar som nytta "open time" må sjåast i samanheng med situasjonen i avdelinga.

	Konsultasjon lege	Totalt kontaktar, notat og brev	Totalt akutt (utan avtale) og øyeblikkeleg hjelp
*2014	3 891	13 693	1 014
2015	6 205	15 674	1 503
2016	4 603	12 624	2 209

*Tala som er synt for 2014 er for perioden frå midten av mars då det ble innført nytt legeprogram

Legevakta i Arendal

Tilbodet i kommunen med "open time" heldt bruken av legevakta fortsatt låg.

	Konsultasjon med lege	Telefon med lege	Konsultasjon med sjukepleiar	Telefon med sjukepleiar	Lege besøk heime
2014	62	135	1	202	1
2015*	69	111	0	160	0
2016	49	138*	3	223	3

* 2015: Tala er fram til 10.09.

* 2016: Statistikken tek utgangspunkt i kva takst legen vel, derfor blir telefon med lege og godkjent notat sjukepleiar i same kategori og kan ikkje skiljast. Dette betyr at talet gjeld både telefoner der legen har ringt, men fleirtalet gjeld der sjukepleiar har snakka med pasienten og ført notat som legen har godkjent.

Fysioterapitenesta

Auk i henvisningar. Grunna nedsett kapasitet i fyrste halvår blei oppgåver nøye prioritert og det blei lengre ventelister. Ein fysioterapeut slutta i november og ny byrja i desember.

Motorisk trening for 1. og 2. klasse. Stabilt stort oppmøte på seniortrim og barseltrim. Trim på POS blei delar av året leia av aktivitør grunna redusert kapasitet. Kompetanseheving innan lungefysioterapi.

Oversikt over enkelt-behandlingar	Behandlingar/ trening pleie- og omsorgstenester	Behandlingar i fysioterapi-avdelinga	Trenings-grupper	Helsestasjon/ barn og unge
2014	816	1 188	141	143
2015	558	1 000	127	164
2016	656	1 190	207	142

Sosialtenesta/NAV

Hovudoppgåva til NAV er «FLEIRE I ARBEID OG AKTIVITET».

Arbeidsløysa i Fyresdal har vore i snitt låg. Det er fortsatt ringverknadar etter endringar i oljeindustrien. I prosent har det ligge på 1 % og auka opp til 3,0 % av slutten av året.

NAV har eit godt samarbeid med det lokale næringslivet.

Det har vore ein liten auke i utbetaling av sosialhjelp.

	2014	2015	2016
Samla stønad	581 030,-	1 042 567,-	1 164 406,-
Bidrag	557 730,-	1 002 567,-	1 158 406,-
Lån	23 300,-	40 000,-	6 000,-

	2014	2015	2016
Mottakarar av tenester etter Lov om sosiale tenester	33	38	33
Administrative vedtak etter Lov om sosiale tenester	113	113	107
Mottakarar av økonomisk sosialstønad	33	38	33

Sal- og skjenkeløyve

Det er 5 skjenkeløyver og 3 sals løyver. Det blei søkt om 6 skjenkeløyver i einkilde høve og ambulerande skjenkebevillingar.

Det er Securitas om har gjennomført kontrollane. Ingen avvik.

Omsett mengde i liter	2013	2014	2015
Sal øl/rusbrus	70 447	70 480	66 858
Skjenking øl/rusbrus	2 536	4 053	4 009
Skjenking vin	295	457	579
Skjenking brennevin	136	121	122

Integrering

Ved årsskiftet hadde vi 54 personar med flyktningbakgrunn buande i kommunen. Sekundærflyttinga er mindre. Tilsette er mykje opptatt av at det ikkje skal skje ei stigmatisering og gruppekulturar ut frå etnisk bakgrunn eller språk.

Tilsyn frå fylkesmannen syner at kommunen ved hjelp av Telemark Lys driv eit vellykka integreringsarbeid.

Kvalifiseringsprogrammet

Kvalifiseringsprogrammet skal nyttast til dei som går på sosialstønad, eller er i fare for å kome over på sosialstønad. Målet må vera arbeid.

Kvalifiseringsprogrammet kan ikkje kombinerast med ordinær utdanning.

«Programmet skal inneholde arbeidsrettede tiltak og arbeidssøking og kan inneholde andre tiltak som kan vere med på å støtte opp under og forberede overgang til arbeid. Med andre tiltak menes opplæringstiltak, motivasjonstrening, mestringstrening og lignende. Det kan settes av tid til helsehjelp, opptrening, egenaktivitet mv. Innholdet i programmet skal tilpassast den enkeltes behov og forutsetningar.»

Programmet skal vera på 37,5 timar kvar veke.

	2013	2014	2015	2016
Forbruk	13 867,-	378 952,-	349 487,-	66 172,-

Sektor for kultur og oppvekst

Mål

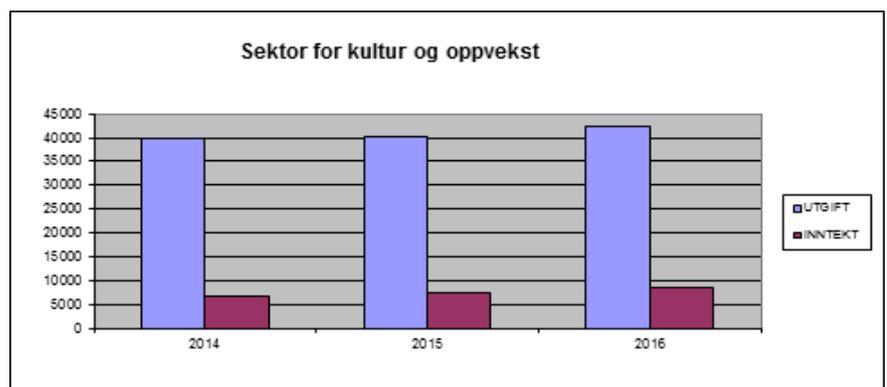
- ✓ Skulen skal kontinuerleg jobbe for eit aktivt og inkluderande skulemiljø.
- ✓ Skulen skal i sitt utviklingsarbeid jobbe med å auke elevens læringsutbytte og gje god tilpassa opplæring til alle elevar.
- ✓ SFO skal ha eit inkluderande fellesskap og stimulere til leik og sosial utvikling.
- ✓ Elevar med behov innan spesialundervisning og/eller særskilt norskopplæring, skal få gode og rettmessige tilbod.
- ✓ Styrke og utvikle kommunikasjon mellom skule/barnehage – skule-/barnehageeigar og skule/barnehage – heim.
- ✓ Gjennom folkehelseprosjektet sjå på utradisjonelle måtar å betre borna sine føresetnader for å lukkas både på skule/barnehage og i fritid.
- ✓ Barnehagen skal halde fokus på temaet leik, og heve kompetansen på området.
- ✓ Borna skal bli kjent med nærmiljøet og styrke kunnskapen om bygda vår.
- ✓ Fokus på sosial kompetanse og læringsmiljø ute og inne.
- ✓ Utvikle og gjennomføre kulturarrangement og gjere kulturminne tilgjengelege for publikum.
- ✓ Oppretthalde godt samarbeid med lokale lag og organisasjonar.
- ✓ Oppretthalde kulturskuletilbodet på dagens nivå.
- ✓ Oppretthalde fritidstilbodet for born og unge på dagens nivå.
- ✓ Legge til rette for jamlege kulturelle arrangement for born, unge og vaksne.
- ✓ Biblioteket skal vere eit sosialt møtepunkt, prioritere tilbod til born og unge, med særskild fokus på sosial samhandling og tiltak for å auke leseglede.
- ✓ Arbeide for god integrering av tilflyttarar.

Økonomi

Trass store utfordringar innan barnehage og skule, har sektoren hatt eit sterkt fokus på økonomistyring gjennom året. Kvar veke har avdelingsleiarane og kommunalsjef eit sektormøte der dei går gjennom tilhøve for tilsette og barn, samt økonomi. Eit eige økonomimøte på sektoren saman med kommunalsjef økonomi blir gjennomført ei gong i månaden.

Rekneskapan visar eit meirforbruk på kr 312 077,-.

	2014	2015	2016
UTGIFT	39 651	40 039	42 435
INNTEKT	6 780	7 381	8 400

Sektor kultur og oppvekst har samla sett hatt eit hektisk og godt driftsår. Året har vore prega av stabilitet og godt samarbeid.

Omlegging på kulturavdelinga skjedde i løpet av andre halvår. Dette er ei førebels omlegging som skal evaluerast seinhausten 2017 av kommunestyret. I innsparingsprosessen som føregjekk vinter/vår blei det gjort politisk vedtak på å ta bort 20 % stilling som var knytt til kulturskulen. Rektor på Gimle skule fekk delegert arbeidsoppgåver i høve denne omlegginga og er i dag avdelingsleiar og kulturskulerektor. Arbeidsoppgåvene til kulturkonsulenten blei også gjennomgått og forandra i tråd med intensjonen i omleggingsprosessen. Vidare blei kulturkonsulentens kontor plass fysisk flytt frå biblioteket til Gimle skule.

Skulen

Ved skulestart på hausten ser elevtala slik ut:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tal barn	182	172	175	171	165	181	176

Året har framleis vore prega av utfordringar med å halde eit godt tenestnivå til ei meir heterogen elevgruppe, samtidig som presset på ressurstilgangen har vedvart. Bemanninga har vore stabil og gjort ein solid innsats.

Elevundersøkinga visar høg skår på trivsel med kvarandre og lærarane medan interessa for å lære kunne vore høgare. På spørsmål om mobbing ligg vi lågt, men ikkje på null!

Vi brukar «mobilskole» aktivt for å kommunisere med føresette.

Kompetansehevingsprosjektet «Gimle i utvikling» i samarbeid med Høgskulen Sør-Øst med hovudfokus på lesing i alle fag blei avslutta ved nyttår. Målet er at alle lærarane skal få auka kompetanse på korleis dei kan stimulere elevane til både å lesa meir og ikkje minst betre, for slik å forstå meir av faget. Deltakarane har gjeve uttrykk for at det har vore nyttig, men det krev tid til å arbeide godt med stoffet.

Vi blei frå hausten med i eit "klyngesamarbeid" om entreprenørskap i skulen og vi starta opp med "Mysjaprojektet". Desse prosjekta som kvar for seg kan vere positive og nyttige, legg til saman beslag på betydelege ressursar og tid som og vil ha sin pris på andre område. Det er og ei utfordring at vi har svært mange deltidstilsette i skulen.

Vidare arbeid med god oppfylging og språkopplæring av flyktningane har vore eit viktig område.

På kompetanseområdet er situasjonen betra, men vi manglar endå noko kompetanse i enkelte fag for å stetta dei nye krava som kjem.

Kantina

Kantina er framleis ein svært populær samlingsplass. Det blir servert god og sunn mat for ungdomsskulen og SFO. Eit slikt tilbud er «gull verdt» både av sosiale og pedagogiske årsaker!

Vaksenopplæring

Vi har hatt elevar som har fått opplæring i annan kommune som avslutta si opplæring på våren.

Skulefritidsordninga, SFO

Ordninga fungerer godt, med fokus på lek og trygge rammer. Det er ei utfordring med fleire barn som ikkje snakkar eller forstår norsk godt.

Vi har hatt flyktning i språkpraksis i ein periode som har vore til god hjelp.

Barnehagen

Det fyrste heile barnehageåret i nytt og renovert bygg er gjennomført og arbeidet på tvers av avdelingar og grupper har etablert seg.

I barnehagen er barnetala slik pr 31.12:

Barnehageår	2012	2013	2014	2015	2016
Tal barn	60	55	56	55	72
Tal plassar	77	76	75	71	94

Vårhalvåret aukar plassane ytterlegare. Pr 31.12.15 var det 55 barn. Pr 01.06.16 er det heile 69 barn og 97 plassar. Pr 15.08.16 er det 61 barn og 78 plassar. Dette aukar til 72 barn i løpet av hausten, 14 av dei 72 barna er fleirspråklege. I desember auka vi bemanninga utover heimlar grunna stort barnetal.

Leiken er barnehagens hovudmetode for fremming av læring og danning. Leiarane har vore på leiarkurs og alle tilsette har vore på kurs om "smart". Dette har direkte påverknad på korleis vaksenrolla arbeider med å styrke både leik, sosial kompetanse og språkutvikling i barnehagen.

Når det gjeld integrering av fleirspråklege har vi for liten kompetanse og for få tilsette.

Smart er ein metode der vi arbeider med 20 ferdigheter vi ynskjer at barna skal mestre i løpet av barnehagetida. Det er ei vidare utvikling av ART, (Aggression Replacement Training).

Det handlar om å ha fokus på styrkane til barnet. Det handlar om å arbeide aktivt med medverknad, anerkjenning og relasjonsbygging.

Dette arbeidet har vore eit løft for barnehagen både på personalsida og i arbeidet med barnet og foreldre/føresette. Vi har fått stor respons på dette arbeidet.

Vi søkte og fekk symjemedlar av Fylkesmannen. Alle 4- og 5-åringar vore i bassenget i 10 veker. Dette inkluderer 30 barn. I desember utvida vi og nokre gonger med 2- og 3-åringar. Dette er eit viktig arbeid og krev store personalressursar.

Dei tilsette er i tett samarbeid med føresette og det er lagt opp til to faste samtaler i året, samt inntakssamtaler.

I november var barnehagen med på foreldreundersøkinga til UDIR. Her hadde vi ein svarprosent på 70 %. Det høgaste snittet ein kan få i undersøkinga er 5 og vi låg mellom 4,0 og 4,7 når det galt ute- og innemiljø, relasjon mellom barn og vaksne, barnets trivsel og barnets utvikling. Dette er vi svært nøgde med og det gjer oss ein pekepinn på vidare arbeid.

Sjølv om vi har trappa opp nesten all informasjon elektronisk skåra vi likevel litt dårlegare på informasjon og på barns medverknad. Her låg snittet mellom 3,0 og 4,1, det er ei utfordring å ha nok personell tilgjengeleg ved henting. Total tilfredshet var på 4,2.

Vi har tett samarbeid med helsesystemer når det gjeld enkeltbarn og generelle ting. Vi har også tett samarbeid med Telemark Lys. Barnehagen og skulen samarbeider veldig bra om 6-åringane som skal over til skulen.

Barnehagen held fokus på kosthald og fysisk aktivitet. Ca to gonger i veka har vi varmt måltid for alle. Det blir og laga ein del bålmat på turane som går føre seg fleire gonger i veka.

Vi brukar nærområdet til både rekreasjon og læring.

På hausten starta eit renoveringsarbeid av uteområdet bak barnehagen i samarbeid med teknisk. Etter utbygging av barnehagen var det eit stort behov å få oppgradera området som ikkje hadde fått noko løft sidan slutten av 80-tallet.

Kultur

Kulturprisen

Olav Inge Nordbø fekk kulturprisen.

Idrettsstipendet

Even Nordbø og Per Hansen Austjord blei tildelt idrettsstipendet.

Fyresdal folkebibliotek

Tilsette søker å gi brukarane kompetent rettleiing, å møte dei med menneskeleg forståing og å utvikle ei fagleg god og brukartilpassa mediasamling.

Det har vore 81 lesestunder/bokorienteringar for barnehagen og skulen.

Biblioteket gjennomførte sommarlesekampanje for skuleungar.

Barnhagen nytta ikkje tilbodet om lesestunder hausten.

Skulen auka då sin bruk av lesestunder/bokorienteringar.

Biblioteket deltok på Bibliotekveka i Telemark. Mellom anna las ordføraren for barnehageungar.

Biblioteket låner inn mykje faglitteratur til vaksne studentar.

Biblioteket hadde ein person på språktrening ein dag i veka på hausten.

Fengselsbiblioteket i Kleivgrend hadde 3 720 utlån i 2016, 2 280 utlån i 2015.

Fengselsbibliotekarbeidet blir utført av Liv B. Kiland i 20 % stilling, tilsett i Fyresdal kommune.

Løn – og driftsmidlar blir dekt av staten ved Nasjonalbiblioteket.

	2013	2014	2015	2016
Samla utlån	16 801	16 272	16 563	15 439

Nedgang i utlån ligg i færre fornyingar og reduksjon i utlån av lydbøker og film vaksne.

Utlån barn skjønnlitteratur auka noko.

Idrettsråd

Styret har hatt 3 styremøte i tillegg til årsmøte. Det har vore handsama 11 saker.

Det har møtt representantar frå Idrettsrådet i arbeidsgruppa for Skeidet, og i arbeidet med Sportsdestinasjon Fyresdal.

Saker som har vore til handsaming:

- ✓ Fordeling av LAM midlar
- ✓ Handsaming av rullering av handlingsprogram for plan for kulturbygg, idrett og friluftsliv
- ✓ Fleirbrukshall – framdrift
- ✓ Skeidet, framdrift og evaluering
- ✓ Sportsdestinasjon Fyresdal
- ✓ Basistrening for ungdom
- ✓ Skeidet, Fyresdal Idrettsråd tok på seg eigarskapet på arrangementet som ein prøveordning. Det er etter evaluering godkjent vidareført av Idrettsrådet.

Ungdomsrådet (UR)

Ungdomsrådet har hatt 3 møte fram til skuleslutt, og handsama 15 saker.

Saker til handsaming har mellom anna vore:

- ✓ Barnas transportplan
- ✓ Ungdommens næringsfond
- ✓ Rampa og halfpipområdet
- ✓ Brøyting/måking på Gimle
- ✓ Fleirbrukshall
- ✓ Høyringsuttale om lovpålagde ungdomsråd

Spelemidlar

Det er jobba med idrettsfunksjonell førehandsgodkjenning for fleirbrukshallen.

Kulturminnevern

- ✓ Skeidsteinen
- ✓ Kulturminneløype ved Moisesberg Gruver, finansiering, off. opning i juli
- ✓ Bygningsvern i samarbeid med avdeling for plan og teknikk i samband med søknad om endring/riving av bygningsmasse

Ungdom og fritid

Fyresdal ungdomsklubb skal vere ein attraktiv og uformell møteplass for barn og unge frå 5. klasse.

Ungdomsklubben skal vere ein arena der ungdom kan samlast på sine egne premissar og med vaksne til stades for og med ungdommen.

Klubben tilpassar tilboda ungdom som stadig er i endring.

Aktivitetar:

42 fredagsklubbar, 1 datavake, 31 onsdagsklubbar, 1 ski-badetur, 1 tur til Sørlandssenteret, 1 tur på konsert på Dalen, 5 paint-ball-kveldar, ca 20 kinokveldar.

Dansekurs på klubben frå 8. klasse og oppover. 20-25 stk som var med. Gutar i fleirtal!

Klubbstyret har hatt 5 møte.

Dette året har det vore jamt besøk på klubben.

Ca 30-40 stk på fredagsklubben, og ca 70-80 stk på onsdagsklubben.

Ungdomens kulturmonstring (UKM)

Kulturskulen gjennomførte UKM med 5 sceneinnslag i tillegg til kunstverk og unge arrangørar.

Den kulturelle .....

- ✓ Spaserstokken 3 framsyningar
- ✓ Skulesekken 6 framsyningar
- ✓ Beremeisen 2 framsyningar

Kulturskulen

På hausten var der 58 elevar, og hadde fylgjande tilbod: Piano, vokal, trommer, rytmisk turn, band, gitar, bass, band, kunst- og handverk. Danseworkshop i samarbeid med Sparsprinten og Oslo Street dance. Korps, aspirantundervisning og korps i skulen

Kulturmidlane

25 søknadar frå idrettslag, grendelag, lag og organisasjonar. Det blei til saman løyvd kr 175.689,-. I tillegg løyvast kr 188.311 til faste tiltak som kulturprisen, idrettsstipend, tilskot til Vest-Telemark Museum og 17. mai komiteen.

Skeidet

Hest og idrett er tema under Skeidet, som var vellukka og var godt besøkt.

Det var historisk foredrag, Skeidmarknad, rideturar, familiefest, teater, femkamp, middelaldertivoli, underholdning, matsal, vikingritt, slåttedag og slåttfest.

Sektor for plan og teknikk

Mål

- ✓ Tenestenivå innanfor dei økonomiske rammene.
- ✓ Målretta arbeid med vedlikehald.
- ✓ Målretta arbeid med førebygging.
- ✓ Sikre høg kvalitet på tenesta gjennom kompetanseheving.
- ✓ Målretta gjennomføring av fagoppgåver innan alle område.
- ✓ Sikre godt samarbeid med andre avdelingar og andre instansar.
- ✓ Målretta arbeid med prosjekt.

Prosjekt

Prosjektlear utleigd til FN Eigedom i samband med bygging av næringshagebygg.

Arbeid med etterslep på tekniske anlegg som ikkje fungerer, på Gimle og barnehagen, samt vassleidning for energiforsyning.

Planlegging idrettshall og bustadfelt i Sørbygda.

Idrettshallen har fått

idrettsfunksjonell forhandsgodkjenning i Kulturdepartementet.

Førebuing for riving av kommunehus og grendehus i Birtedalen.

Tilskot

Etter siste gjennomgang av tilskotsreglementet er det nå bare tilskot til rehabilitering avløpsanlegg, private vegar og radonfjerning.

Det har vore etterslep på utbetaling av tilskot til vøling av eldre bustader og vassforsyningsanlegg.

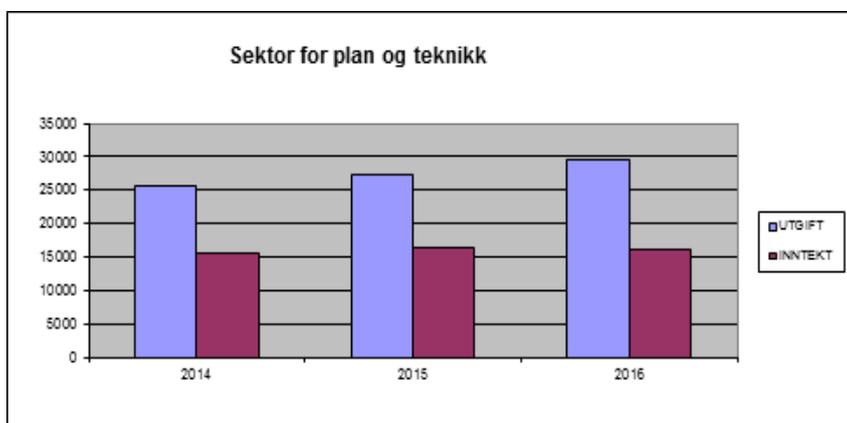
Tilskot til ny bygging utanfor kommunale felt blei innført att.

Økonomi

Rekneskapen visar at det er sett av kr 967 000,- til fond innafor sjølvkostområda.

Det har og vore eit betydeleg meirforbruk i forhold til budsjett, hovudsakleg på ansvaret for byggforvaltning. Hovudsakleg gjeld dette kostnader som i liten grad let seg styre. Eksempel er: forbruksmateriell, straum, forsikringspremie, husleige nye lokale næringshagen som ikkje var budsjettert og kommunale avgifter.

	2014	2015	2016
UTGIFT	25 751	27 297	29 657
INNTEKT	15 620	16 292	16 041

Statistikk administrativ aktivitet

Aktivitet	2014	2015	2016
Byggesaker, delegert	63	64	49
Nye rekvisisjonar oppmåling	31	40	27
Plansaker	5	3	0
Etterslep mellombels forretningar	0	0	0
Klagesaker	1	1	0
Utsleppsløyver	14	21	14

Plan

Det har ikkje vore framlegg til private reguleringsplanar.

Det er utarbeidd og vedteke planstrategi for Fyresdal kommune for perioden 2016-2020.

Deltok i Byregionprogrammet, som ser på styrking av regionens bustadattraktivitet gjennom fokus på bukvalitet, behov og utviklingspotensiale i samspel mellom sentrum og omland.

Representerer kommunen i vassområde for Nidelva, som arbeider med vassdirektivet.

Arbeid med kvalitetssikring av matrikkel og adressetildeling.

Byggesak

Færre saker, heng nok saman med endringar/forenklingar i plan- og bygningsloven frå 01.01.16.

Alle sakene er handsama innan fristen.

Kundekontakt er ein viktig aktivitet som tek tid, dette er viktig for omdømmet til kommunen som serviceorganisasjon, spesielt i ein kommune med mange sjølvbyggerar.

Erfaring visar og at sjølv om ein forenkler byggesaksprosessen oppstår situasjonar der kommunen blir involvera i kontroll/tilsyn i etterkant. Dette er ressurskrevjande, og ein treng i mange samanhengar ein annan kompetanse enn på sjølve byggesaksbehandlinga.

Arbeid med kvalitetssikring av matrikkel og adressetildeling.

Oppmåling

Det blei rekvirert 27 saker fordelt på 20 nye tomter, 3 innløysingar av eksisterande festetomter og 4 saker var grensejustering eller grensepåvising. Alle sakene er fullførde innan fristen.

Jordkiftesaker blir handsama fortløpande og er etter kvart krevjande, det same gjeld saker for Statens vegvesen. Kommunen er med i eit prosjekt i regi av Kartverket der ein skal legge eksisterande eigedomsgrenser langs fylkesvegane inn i matrikkelen.

Byggforvaltning og uteareal

Pussa opp to bustader i samsvar med plan.

Dreneringsarbeid på bustad i Tøddebakkane, samt Gimle skule, med godt resultat.

Mykje arbeid med havari på tekniske anlegg på helsehus, symjehall og samfunnshus.

Skader på golvet i symjehallen skjer nå kvart år.

Fullført etterslepet på barnehagen, tilrettelagt for opprusting utomhusareal.

Forbetra garderobesituasjonen på brannstasjonen.

Auka/endra bruk av bygningane fører til auka slitasje og vedlikehaldsbehov.

Problem med styring av varme/ventilasjon på Gimle skule.

Sterk kostnadsvekst på ansvar for byggforvaltning skuldast i hovudsak meir komplekse bygg/tekniske anlegg, meir intens bruk, uferdige prosjekt, samt stram bemanning til drift som fører til at førebyggjande arbeid og dokumentasjon sviktar.

Reinhald

Bruken av dei kommunale bygga har auka, spesielt på Gimle, dette fører til meir belastning på reinhald.

Arealet som skal reingjerast har nok og dei seinare åra auka utan at det har blitt kompensera med bemanning.

Samferdsel

Det har vore eit gunstig år når det gjeld vintervedlikehald.

Prioriterte midlar til litt asfaltering.

Oppgradert overvannssystem langs vegane i Tøddebakkane.

Grøfting og grusing på delar av Borggrendsvegen.

Vassforsyning

Vassverk	2014	2015	2016
Fyresdal	216 226	177 451	189 471
Hauggrend	12 065	11 160	5 862

Tabellen syner vassbruk målt i m³

Har slite med overbelastning på Fyresdal vassverk, blir no oppgradert teknisk, men det gjev ikkje meir totalkapasitet. Krav i tilsynsrapport frå Mattilsynet lukka så langt.

Volum produsera vatn både i Fyresdal og Hauggrend sett i forhold til kva som kjem inn på reinseanlegg tyder på mykje lekkasjar. Forbruksauken i Fyresdal er stort sett levert til industriføremål. I Hauggrend har vi hatt ein gledeleg nedgang i forbruket.

Bemanninga på vatn og avløp med 1.6 stilling er ikkje berekraftig og fører til problem med at vi må utsetje vedlikehald, samt at vi må leige meir til arbeid vi elles kunne ha utført sjølve. Førebyggjande arbeid og dokumentasjon blir og skadelidande.

Reinseanlegg / avløp

Reinseanlegg	2014	2015	2016
Fyresdal	114 944	98 993	81 036
Hauggrend	3 290	2 388	3 464

Tabellen syner total mengde reinsa kloakk målt i m³

Fyresdal reinseanlegg har tilfredstilt kravet til fosfor-reinsing, men ikkje til organisk stoff noko som i hovudsak skuldast industripåsepp. Etter pålegg frå Norsk Akkreditering måtte vi skifte målestasjonen for innløpsvatn på hausten.

I Hauggrend har vi hatt problem med dårlege punkt på leidningsnettet. Reinsresultata har tilfredstilt krava. Teknisk sett havarera delar av reinseanlegget seint på hausten. Oppgradering trengs etter vel 20 års drift.

Brann og feiing

Året har vore prega av mange alarmer og tre "større" hendingar. I tillegg har vi hatt eit postalt tilsyn frå Arbeidstilsynet på brannvesenet der det kan bli kostbart å oppfylle krava.

3 mann starta i haust på grunnkurs. Vi har nå skolera den yngre garde med grunnkurs.

Hendingar	2014	2015	2016
Utrykningar	15	9	24
Tilsyn spesielle objekt	11	3 A-objekt 1 B-objekt	3 A-objekt 0 B-objekt
Feia	322	376	201
Tilsyn i hus	322	315	179

RENOVEST

Renovasjon

Tabellen viser dei ulike abbonementa vi har innanfor renovasjon.

Type abbonement	2015	2016
Standard	389	380
Standard m/kompost	22	20
Miniabbonement	196	198
Redusert standard bustad	69	69
Utleigehybel med kjøkken	1	1
Fritidsabbonement	877	873
Redusert fritidsabbonement	333	333
Høgstandard hytte	72	75
Bustad som fritidsbustad	1	1
Høgstandard fritidsbustad	24	29
Slamtøming	439	438

Renovasjonsordninga går utan problem og klager.

Det same gjeld slam frå private slamavskiljarar.

Vi slit noko med hytteeigerar som har lagt inn tette tankar i strid med krava i reguleringsplanane.

Skogbruk

Aktiviteten i skogen er framleis svært god. Tømmerprisen er ei utfordring i marknaden som er prega av hard konkurranse og lange transportavstandar.

God investeringslyst resulterte i at Fyresdal var på topp i Telemark på ungskogpleie.

Det blei totalt investert 2 868 mill. til planting, ungskogpleie og veganlegg.

For dette tok vi imot heile 1 126 mill i tilskotsmidlar, då i hovudsak til skogkultur og opprusting av skogsbilvegnettet.

6.klasse ved Gimle skule arrangerte saman med Fyresdal skogeigarlag og skogbrukssjefen open skogdag i "100-årsskogen" i Kynjushamaren. Elevane synte korleis dei har fylgd opp plantene i dei ulike fasane.

	2014	2015	2016
Tømmerleverandørar	58	49	60
Snitt m3 pr leverandør	567	824	679
Snittpris pr m3	333	330	302
Avverka m3	32 719	40 363	41 098
Bruttoverdi (i 1000 kr)	10 891	13 330	12 313
Tilskot næring og miljøtiltak			
Skogpleie	310 066	545 079	658 836
Skogvegar	500 909	73 684	467 167
Tynna dekar	115	79	0
Innbetala til skogfond	2 324 751	3 536 673	2 244 930
Utbetala frå skogfond (investering i skogbruket)	1 641 001	3 235 157	2 868 146

2924 daa. blei avstandsregulert, og det blei sett ut **76.200** planter. Alle skogkulturtiltak blei støtta med tilskot frå Fylkesmannen. Det blei bygd **120** meter ny skogsbilveg og **3150** meter bilveg blei rusta opp.

Jordbruk

Som ein ser av tabellen under er sauetalet jamleg på veg oppover så det går rette vegen att.

	2000	2006	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Jordbruksareal i drift, da	6 805	6 924	6 866	6 430	6 247	6 561	6 706	6 894	6 747
Søkjjarar av produksjonstilskot	58	46	41	42	39	40	42	41	43
Vinterfødde sau pr 01/06	2 341	1 720	984	893	1018	1151	1258	1345	1 561
Tal bruk med sau	34	27	16	17	17	18	21	23	24
Tal ku pr 31/07	104	104	117	99	97	101	100	99	85
Tal bruk med mjølk	7	6	5	4	4	4	4	4	3
Ammekyr	21	28	28	33	38	31	34	39	50
Tal bruk med ammekyr	6	4	3	3	3	3	3	5	5
Andre storfe	221	213	209	192	219	193	190	198	207
Hest	58	75	82	68	93	100	96	86	97

Sau og ammekyr er aukande både når det gjeld tal dyr og produsentar, medan mjølk har hatt ein nedgang.

Spesielle miljøtiltak i landbrukets kulturlandskap (SMIL)

Kommunen fekk tildelt kr 100.000,- frå Fylkesmannen. I tillegg vart kr 50.000,- frå tidlegare løyvingar trekt inn. Desse midlane vart fordelt på 3 søknader, av desse 1 restaurering og 2 rydding av kulturlandskap.

Drenering

Kommunen fekk tildeling på kr 100.000,-, det var ikkje stor rift om midlane. Berre kr 20 500,- blei fordelt på 3 søknadar. Midlar som ikkje er brukt opp blir trekt attende av Fylkesmannen og fordelt ut att neste år.

Fjellandbruket

Over statsbudsjettet er det i 3 år (2014,15 og 16) gjeve 2 mill kr. kvart år til investeringar innan fjellandbruket. Her er Fyresdal med som ein av 14 kommunar, 6 i Telemark og 8 i Buskerud. I 2016 blei det gjeve tilskot til 1 av 3 prosjekt frå kommunen, men vedkommande takka nei til tilskotet.

Innovasjon Norge

Det blei sendt 4 søknadar om investeringar i landbruket til Innovasjon Norge. Ingen i Fyresdal fekk handsama søknadane sine då midlane blei prioritert til større prosjekt i nedre del av fylket. Tre av desse leverer søknaden på ny neste år så det blir forhåpentlegvis bygd ein del fjøs framover.

Jordlovsaker

Det har vore politisk handsaming av 10 konsesjonssaker og 5 delingsaker i løpet av året i tillegg til 2 administrative delingsaker.

Utmark

Ulv og gaupe

Det blei observert ulv i Kilegrend før nyttår, og fleire gauper i og utanfor jakttid, men ein lukkast ikkje med å felle gaupe dette året.

Motorferdsel i utmark

Tal søknadar handsama:	2014	2015	2016
§5 Delegert administrasjon	126	118	114
§6 Politisk vedtak	3	3	4
Avslag sum alle paragrafar	4	3	4

Talet på saker er stabilt i høve tidlegare år.

Det var pr. 31.12 ca. 345 gyldige skuterløyver i kommunen.

Motorisert ferdsel på barmark handhevas strengt.

Elg

Under årets elgjakt blei det skote 151 dyr, 73 % av tildelt kvote. Vektene for kalv og ungdyr er i svak vekst, og talet på kyr med kalv syner og ein moderat oppgang. Dette er viktige parameter som syner kondisjonen i stamma.

Hjort

Det blei skote 21 hjort, noko som er ny rekord i kommunen.

Villrein

Villreinstamma i Setesdal Austhei tel kring 2 500 dyr. Felling har vore dårleg dei seinare åra. Fyresdal blei tildelt 277 kort og felte 13 dyr (5%).

I Våmur-Roan villreinområde er stamma berekna til å vere ca 200 dyr. Her blei det felt 60 dyr av kvote på 80 (75 %).

